

**INFORMÁCIA O PRIEBEHU A VÝSLEDKoch ZASADNUTIA EURÓPSKEJ
RADY (ČL. 50) DŇA
10. APRÍLA 2019 V BRUSELI**

Dňa 10. apríla 2019 sa v Bruseli uskutočnilo **mimoriadne zasadnutie Európskej rady podľa čl. 50 Zmluvy o Európskej únii** (ďalej len „Európska rada (čl. 50)“ alebo „ER (čl. 50)“). Delegáciu SR viedol predseda vlády SR P. Pellegrini.

1. ZHRNUTIE

Na mimoriadnom zasadnutí Európskej rady (čl. 50) bolo so súhlasom Spojeného kráľovstva prijaté rozhodnutie o predĺžení jeho členstva v EÚ do 31. októbra 2019. Tento termín má svoj význam z pohľadu konštituovania novej Európskej komisie, keďže umožní vyhnúť sa situácii, aby Spojené kráľovstvo malo vlastného komisára. Lídri opätovne posúdia aktuálny stav tejto otázky v júni tohto roku. Uvedené rozhodnutie umožňuje riešiť otázky spojené s odchodom Spojeného kráľovstva z EÚ v rámci riadnych zasadnutí Európskej rady plánovaných na jún a október. Na zasadnutí boli prijaté závery, ktoré potvrdili dlhodobú pozíciu EÚ27 o nemennosti dojednaného textu Dohody o vystúpení a otvorenosti voči zmene politickej deklarácie o rámci budúcich vzťahov. Závery zároveň zdôraznili, že rokovania o budúcich vzťahoch možno začať až po vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ. Novým prvkom oproti doterajším pozíciám je záväzok Spojeného kráľovstva vystupovať počas predĺženia konštruktívnym spôsobom v súlade so zásadou lojálnej spolupráce s cieľom nenarušiť rozhodovacie procesy EÚ.

2. PRIEBEH ROKOVANIA

Mimoriadne zasadnutie Európskej rady (čl. 50) dňa 10. apríla 2019 bolo zvolané v nadväznosti na žiadosť britskej premiérky T. May z 5. apríla 2019 o ďalšie predĺženie obdobia na odchod z EÚ do 30. júna 2019. Dôvodom žiadosti bola skutočnosť, že v rámci prvého predĺženia lehoty z 29. marca 2019 na 12. apríla 2019 Spojené kráľovstvo neschválilo Dohodu o vystúpení a britská strana zároveň deklarovala záujem vyhnúť sa odchodu z EÚ bez dohody, ktorý by nastal automaticky k 12. aprílu 2019. Cieľom predĺženia je získanie dodatočného času na schválenie Dohody o vystúpení s tým, že Spojené kráľovstvo sa v žiadosti zaväzuje vyhlásiť voľby do Európskeho parlamentu. Okrem britského návrhu na predĺženie do 30. júna 2019 predseda Európskej rady D. Tusk navrhol predĺženie na dlhšie obdobie (do konca roka 2019, resp. až do 31. marca 2020). Lídri tak boli postavení pred otázku časového rozsahu predĺženia a zároveň tiež tému stanovenia podmienok, resp. okolností predĺženia.

Na úvod zasadnutia vystúpila britská premiérka T. May, ktorá lídrov informovala o dôvodoch a okolnostiach žiadosti v kontexte aktuálneho vnútropolitického vývoja v Spojenom kráľovstve. Uviedla, že si uvedomuje zložitosť situácie pre všetky zúčastnené strany. Upozornila, že pokiaľ by lídri EÚ27 neodsúhlasili predĺženie lehoty podľa čl. 50 Zmluvy o EÚ, Spojené kráľovstvo by k 12. aprílu 2019 odišlo z EÚ bez dohody, čomu sa chcú obe strany vyhnúť. Tento postup odsúhlasila aj Poslanecká snemovňa britského parlamentu,

pričom zhoda nastala naprieč politickým spektrom. V prípade brexitu ide o osobitnú situáciu, kedy sa vláda vzhľadom na závažnosť tejto otázky snaží spolupracovať s opozíciou. Na britskej vnútro politickej scéne sa zároveň zvažujú alternatívy, resp. podoba budúcich vzťahov s EÚ, najmä pokiaľ ide o obchodné vzťahy a vyhnutie sa bariéram, práva občanov a spoluprácu v bezpečnostnej oblasti. Premiérka oznámila, že plánuje opätovne predložiť text Dohody o vystúpení na rokovanie parlamentu s cieľom dosiahnuť jej schválenie v ideálnom prípade pred 22. májom 2019. V prípade presiahnutia toho termínu sa Spojené kráľovstvo zaväzuje zorganizovať voľby do Európskeho parlamentu. Premiérka tiež prisľúbila lojálnu spoluprácu, ktorá je v záujme oboch strán.

V následnej diskusii s lídrami T. May zdôraznila, že nemá záujem meniť hlavné princípy doterajších dojednaní s EÚ. Dlhšie predĺženie by nevnímala ako problém, pokiaľ by bolo možné ukončiť ho ešte pred uplynutím termínu v prípade skoršej ratifikácie Dohody o vystúpení. V súvislosti s otázkami týkajúcimi sa volieb do Európskeho parlamentu opakovane deklarovala pripravenosť prijať právne záväzky ich zorganizovať. Vyjadrila tiež ochotu dodržať garancie lojálnej spolupráce v tom zmysle, že Spojené kráľovstvo bude konštruktívnym partnerom pri rozhodovacích procesoch v EÚ.

Lídri následne vo formáte EÚ27 rokovali o jednotlivých modalitách predĺženia jednak vo vzťahu k jeho dĺžke a tiež k otázke nastavenia politických záruk. Jednotlivé vystúpenia ukázali rozdielnosť postojov. Časť lídrov podporovala dlhšie predĺženie, niektorí preferovali rôzne iné riešenia, jeden členský štát bol za krátke predĺženie a ďalšie členské štáty mali otvorenú pozíciu. SR podporovala dlhšie predĺženie do konca roka 2019. Predseda Európskej rady D. Tusk objasnil praktický zámer dlhšieho posunu, aby nebolo opätovne potrebné riešiť otázku ďalšieho predĺženia tesne pred uplynutím lehoty na mimoriadnom zasadnutí ER (čl. 50), najmä vzhľadom na ťažko predvídateľný vývoj na britskej vnútro politickej scéne. Lídri sa po zložitých rokovaniach nakoniec zhodli na termíne 31. október 2019. Dosiahnuté riešenie je potrebné vnímať ako kompromis medzi požiadavkami na kratšie predĺženie a flexibilným postojom k dlhšiemu posunu. Zároveň od 1. novembra 2019 by mala začať pracovať Európska komisia v novom zložení a bolo by účelné, aby Spojené kráľovstvo ako odchádzajúci člen už nemuselo vymenovať svojho komisára. V otázke politických záruk došlo k ich posilneniu s cieľom zabezpečiť konštruktívny prístup Spojeného kráľovstva počas celej doby predĺženia v zmysle zásady lojálnej spolupráce.

3. HLAVNÉ VÝSLEDKY SUMMITU

Európska rada (čl. 50) schválila predĺženie lehoty podľa čl. 50 Zmluvy o EÚ s nasledujúcimi parametrami:

1. Lehota sa predlžuje najneskôr do 31. októbra 2019 s tým, že ak obe strany ratifikujú Dohodu o vystúpení pred týmto dátumom, vystúpenie sa uskutoční v prvý deň nasledujúceho mesiaca.

2. Predĺženie nemôže ohroziť riadne fungovanie EÚ a jej inštitúcií. Pokiaľ bude Spojené kráľovstvo v čase konania volieb (23. - 26. mája 2019) stále členom EÚ a ak nedôjde k ratifikácii Dohody o vystúpení do 22. mája 2019, musí uskutočniť voľby do Európskeho parlamentu v súlade s právom EÚ. Pokiaľ si Spojené kráľovstvo túto povinnosť nesplní, vystúpenie z EÚ nastane k 1. júnu 2019.

3. Predĺženie nemožno použiť na otvorenie dojednaného textu Dohody o vystúpení, ani nemôžu byť začaté rokovania o budúcich vzťahoch. Naproti tomu EÚ je pripravená prehodnotiť politickú deklaráciu o rámci budúcich vzťahov v súlade so zásadami uvedenými v usmerneniach a negociačných smerniciach.

4. Spojené kráľovstvo zostane počas predĺženia členským štátom EÚ s plnými právami a povinnosťami a má právo kedykoľvek odvolať notifikáciu podľa čl. 50 Zmluvy o EÚ.

5. Očakáva sa, že Spojené kráľovstvo si ako odchádzajúci člen splní svoj záväzok konať konštruktívnym a zodpovedným spôsobom v súlade so zásadou lojálnej spolupráce, uľahčí plnenie úloh EÚ a zdrží sa akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo ohroziť dosiahnutie cieľov EÚ, najmä pri rozhodovacích procesoch.

6. Európska rada sa bude vývojom v otázke predĺženia zaoberať opätovne na svojom zasadnutí v júni 2019.

4. ODPORÚČANIA A ĎALŠIE KROKY

- V kontexte záverov Európskej rady (čl. 50) aj naďalej **intenzívne monitorovať ďalší vývoj**.
- Naďalej byť pripravený **na všetky alternatívy** odchodu Spojeného kráľovstva z EÚ vrátane odchodu bez dohody v zmysle uznesenia vlády SR č. 42/2019 a zákona č. 83/2019 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie bez dohody.